ప్రజా ముచ్చట

తెలుగు దినపత్రిక

మా ప్రతీ అక్షరం – ప్రజల ముచ్చటే

ప్రజా ముచ్చట
తెలుగు దిన పత్రిక

విలేకర్లు కావలెను

తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల వ్యాప్తంగా జిల్లా స్టాఫర్లు, నియోజకవర్గ ఆర్.సి. ఇంఛార్జ్‌లు, మండలాల వారిగా విలేకర్లు కావలెను.

అనుభవం, ఆసక్తిగలవారు
99086 89674 లో
సంప్రదించగలరు

హైదరాబాద్ | శనివారం,జూన్7,2025 | ఎడిటర్: పండ్ల నాగరాజు | పేజీలు: 4 వెల: 1

మూసీ ప్రక్షాళన చేసి తీరుతాం..
అడ్డుకుంటే ఊరుకోం

- ఆలేరులో రూ.1500 కోట్ల అభివృద్ధి పనులను ప్రారంభించిన సీఎం రేవంత్ రెడ్డి
- యాదాద్రి పేరును యాదగిరిగుట్టగా మార్చామని వెల్లడి
- 60 కిలోల బంగారంతో యాదగిరిగుట్ట ఆలయ గోపురం నిర్మాణం
- బీఆర్ఎస్ అంటే 'దెయ్యాల రాజ్య సమితి' అని తీవ్ర విమర్శలు
- పార్టీలో దెయ్యాలు చేరారని ఆ పార్టీ నాయకురాలే చెప్పారన్న ముఖ్యమంత్రి

సింధూ జలాల కోసం పాకిస్థాన్
ఉక్కిరిబిక్కిరి..

- సింధూ జలాల ఒప్పందంపై పాకిస్థాన్ తీవ్ర ఆందోళన
- నిర్ణయాన్ని మార్చుకోవాలని భారత్‌కు నాలుగు లేఖలు
- మేలో ఒకటి, 'ఆపరేషన్ సిందూర్' తర్వాత మూడు లేఖలు
- పాక్‌లో తీవ్ర కరవు భయాలు.. చర్చలకు రావాలని వినతి

సింధూ నదీ జలాల ఒప్పందాన్ని భారత్ నిలిపివేయడంతో పాకిస్థాన్ తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటోంది. ఈ నిర్ణయాన్ని పునఃసమీక్షించాలని కోరుతూ పాకిస్థాన్ ఇప్పటివరకు నాలుగు సార్లు భారత్‌కు లేఖలు రాసింది. మే నెల ఆరంభంలో ఒక లేఖ పంపగా, 'ఆపరేషన్ సిందూర్' అనంతరం మరో మూడు లేఖలు పంపినట్లు జాతీయ మీడియా కథనాలు పేర్కొంటున్నాయి. ఈ లేఖలు పాకిస్థాన్ జలవనరుల శాఖ నుంచి భారత జలశక్తి మంత్రిత్వ శాఖకు అందినట్లు సమాచారం.

ఎన్ని కుట్రలు చేసినా కశ్మీర్
అభివృద్ధి ఆగదు..

శ్రీనగర్‌లో చారిత్రక చినాబ్ వంతెనను ప్రారంభించిన ప్రధాని మోదీ

- పహల్గామ్ దాడి, ఆపరేషన్ సిందూర్‌ను ప్రస్తావించిన ప్రధాని
- ఉగ్రవాదానికి ఊతమిస్తున్న పాకిస్థాన్‌పై తీవ్ర స్థాయిలో విమర్శలు
- భారత రైల్వే నెట్‌వర్క్‌తో కశ్మీర్‌కు అధికారికంగా అనుసంధానం
- ఉగ్ర కుట్రలను సాగనివ్వం: కశ్మీర్‌లో ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ హెచ్చరిక

జమ్ముకశ్మీర్, జూన్6,(జమ్ముకశ్మీర్ అభివృద్ధి ప్రస్థానంలో చినాబ్ నదిపై నిర్మించిన ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఎత్తైన రైల్వే వంతెన ఒక కీలక మైలురాయి అని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ అభివర్ణించారు. ఎన్ని అడ్డంకులు సృష్టించినా, కుట్రలు పన్నినా కశ్మీర్‌లో ప్రగతిని ఎవరూ నిలువరించలేరని ఆయన స్పష్టం చేశారు. పహల్గామ్ ఉగ్రదాడి అనంతరం తొలిసారిగా కశ్మీర్ లోయలో పర్యటించిన ప్రధాని, శుక్రవారం ఈ ప్రతిష్ఠాత్మక వంతెనను జాతికి అంకితం చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతూ, పహల్గామ్ దాడి ఘటనను, ఉగ్రవాదులకు బుద్ధి చెప్పిన 'ఆపరేషన్ సిందూర్'ను ఆయన గుర్తుచేశారు.

బనకచర్ల ప్రాజెక్టుతో
తెలంగాణకు అన్యాయం

- ఈ ప్రాజెక్టుపై అభ్యంతరం తెలుపుతూ కేంద్ర మంత్రులకు లేఖలు రాశామని వెల్లడి
- బనకచర్లను తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అంగీకరించదని తేల్చిచెప్పిన మంత్రి
- కృష్ణా జలాల విషయంలో గత ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దెబ్బతీసిందని విమర్శలు
- నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి

జీ7 సదస్సుకు ప్రధాని
మోదీకి ఆహ్వానం

- భారత్-కెనడా సంబంధాల్లో సానుకూల పరిణామం
- కెనడా ప్రధాని మార్క్ కార్నీ నుంచి మోదీకి ఫోన్ కాల్
- పరస్పర గౌరవంతో కలిసి పనిచేస్తామని ఇరు నేతల ప్రకటన
- ఈ నెలలో కనానాస్కిస్‌లో జీ7 సదస్సు

భారత్, కెనడా దేశాల మధ్య గత కొంతకాలంగా నెలకొన్న ప్రతిష్టంభన తొలగిపోయి, ద్వైపాక్షిక సంబంధాల్లో ఒక నూతన అధ్యాయం ప్రారంభమైనట్లు తెలుస్తోంది. కెనడా మాజీ ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడో హయాంలో తీవ్రంగా దెబ్బతిన్న ఇరు దేశాల సంబంధాలు, ఆయన తర్వాత ప్రధాని పీఠమెక్కిన మార్క్ కార్నీ చొరవతో తిరిగి గాడిన పడుతున్నాయని స్పష్టమవుతోంది.ఈ నెలలో కెనడాలో జరగనున్న జీ7 శిఖరాగ్ర సదస్సుకు హాజరుకావాల్సిందిగా భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని మార్క్ కార్నీ స్వయంగా ఆహ్వానించడమే ఇందుకు నిదర్శనం. ఈ ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించిన ప్రధాని మోదీ, కార్నీతో భేటీ కోసం ఎదురుచూస్తున్నట్లు తెలిపారు.కెనడా ప్రధాని మార్క్ కార్నీ శుక్రవారం తనకు ఫోన్ చేశారని, ఈ సందర్భంగా ఆయనకు ఎన్నికల విజయం పట్ల అభినందనలు తెలిపి, జీ7 సదస్సు ఆహ్వానానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేశానని ప్రధాని మోదీ 'ఎక్స్' వేదికగా వెల్లడించారు."కెనడా ప్రధాని మార్క్ కార్నీ నుంచి ఫోన్ కాల్ రావడం సంతోషంగా ఉంది. ఆయన ఇటీవలి ఎన్నికల విజయానికి అభినందనలు తెలిపాను. కనానాస్కిస్‌లో జరిగే జీ7 సదస్సుకు ఆహ్వానించినందుకు ధన్యవాదాలు.శక్తివంతమైన ప్రజాస్వామ్య దేశాలుగా, లోతైన ప్రజా సంబంధాలు కలిగిన భారత్, కెనడా పరస్పర గౌరవం, ఉమ్మడి ప్రయోజనాల ప్రాతిపదికన నూతనోత్సాహంతో కలిసి పనిచేస్తాయి. సదస్సులో మన భేటీ కోసం ఎదురుచూస్తున్నాను" అని ప్రధాని మోదీ తన ట్వీట్‌లో పేర్కొన్నారు. ఈ నెల 15వ తేదీ నుంచి 17 వరకు జీ7 సమావేశాలు జరగనున్నాయి.

ఢిల్లీ సీఎం రేఖా గుప్తాకు
హత్య బెదిరింపు

- పొరుగున ఉన్న ఘజియాబాద్ వీసీఆర్‌కు ఆగంతకుడి ఫోన్
- గురువారం రాత్రి 11 గంటలకు బెదిరించి, ఫోన్ స్విచ్ఛాఫ్ చేసిన దుండగుడు
- సీఎం భద్రతను శుక్రవారం కట్టుదిట్టం చేసిన పోలీసులు

బీఆర్ఎస్ నేత కేటీఆర్‌కు
సుప్రీంకోర్టు నోటీసులు

- కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై రూ.25 వేల కోట్ల అవినీతి ఆరోపణల వ్యవహారం
- కాంగ్రెస్ నేత ఆత్రం సుగుణ దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై విచారణ
- కేటీఆర్‌కు అనుకూలంగా గతంలో హైకోర్టు తీర్పు... సుప్రీంలో సవాలు చేసిన సుగుణ
- నాలుగు వారాల్లో సమాధానం చెప్పాలని కేటీఆర్‌కు ధర్మాసనం ఆదేశం

హైదరాబాద్,జూన్6ం తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రూ. 25 వేల కోట్ల అవినీతికి పాల్పడిందంటూ గతంలో తీవ్ర ఆరోపణలు చేసిన బీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్, మాజీ మంత్రి కేటీఆర్‌కు సుప్రీంకోర్టు శుక్రవారం నోటీసులు జారీ చేసింది. ఈ ఆరోపణలకు సంబంధించి ఆయనపై నమోదైన కేసులో ఈ పరిణామం చోటుచేసుకుంది.కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై కేటీఆర్ చేసిన అవినీతి ఆరోపణల నేపథ్యంలో ఆ పార్టీ నాయకురాలు ఆత్రం సుగుణ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ ఫిర్యాదు ఆధారంగా ఉట్నూర్ పోలీస్ స్టేషన్‌లో కేటీఆర్‌పై కేసు నమోదైంది. అయితే, తనపై నమోదైన కేసును కొట్టివేయాలని కోరుతూ కేటీఆర్ తెలంగాణ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. హైకోర్టులో ఆయనకు అనుకూలంగా తీర్పు వెలువడింది.హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సవాలు చేస్తూ ఆత్రం సుగుణ సుప్రీంకోర్టు తలుపు తట్టారు. ఆమె దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై జస్టిస్ సంజయ్ కరోల్ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. పిటిషనర్ వాదనలు విన్న ధర్మాసనం, ఈ పిటిషన్‌పై ప్రతివాదిగా ఉన్న కేటీఆర్‌కు నోటీసులు జారీ చేసింది.. నాలుగు వారాల్లోగా తమ స్పందన

కాళేశ్వరం కమిషన్ ముందు హాజరైన బీజేపీ
ఎంపీ ఈటల రాజేందర్

- ప్రాజెక్టు సమాచారమంతా కేసీఆర్, హరీశ్‌రావు వద్దేనని వెల్లడి
- ఆర్థిక శాఖ పాత్ర చాలా తక్కువని స్పష్టం చేసిన ఈటల
- ప్రాజెక్టు వ్యయం రూ.63 వేల కోట్ల నుంచి రూ.82 వేల కోట్లకు పెరిగిందని వెల్లడి
- కాళేశ్వరం అంశాన్ని రాజకీయ ప్రయోజనాలకు వాడుకోవద్దని హితవు

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు వ్యవహారంలో కీలక పరిణామం చోటుచేసుకుంది. బీఆర్ఎస్ హయాంలో ఆర్థిక మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించిన, ప్రస్తుత బీజేపీ ఎంపీ ఈటల రాజేందర్‌ను శుక్రవారం కాళేశ్వరం జ్యుడీషియల్ కమిషన్ విచారించింది. విచారణ అనంతరం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ, ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన పూర్తి సమాచారం నాటి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, నాటి నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి హరీశ్ రావు వద్దే ఉండేదని, ఆర్థిక శాఖకు ఇందులో పెద్దగా పాత్ర లేదని స్పష్టం చేశారు."కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు వ్యవహారంలో నా పాత్ర ఏమీ లేదు" అని ఈటల రాజేందర్ తేల్చిచెప్పారు. ప్రాజెక్టు రీడిజైనింగ్ కోసం కేసీఆర్ కేబినెట్ సబ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారని, దానికి అప్పటి నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి హరీశ్ రావు ఛైర్మన్‌గా వ్యవహరించారని గుర్తుచేశారు.

భూ సమస్యలను పరిష్కరించేందుకే భూభారతి చట్టం

- భూభారతి రెవెన్యూ సదస్సులను సద్వినియోగం చేసుకోవాలి-తహసీల్దార్ కమలాకర్=
- మండల పార్టీ అధ్యక్షులుఎన్ వి సుబ్బారావు

పాలకవీడుప్రజాముచ్చట: భూభారతి రెవెన్యూ సదస్సులను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని పాలకవీడు తహసిల్దార్ పోలే కమలాకర్ , మండల కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు ఎన్ వి సుబ్బారావులు అన్నారు.శుక్రవారం సూర్యాపేట జిల్లాపాలకవీడు మండలంలోని జానపహాడ్ గ్రామంలో భూభారతి చట్టంపై నిర్వహించిన అవగాహన సదస్సులోవారుమాట్లాడారు.రైతులతో ముఖాముఖి మాట్లాడి, వారి సమస్యల గురించి అడిగి తెలుసుకున్నారు. భూభారతి చట్టంలోని అంశాలను వివరిస్తూ, రైతుల సందేహాలను నివృత్తి చేశారు. భూ సమస్యలు పరిష్కరించి, రైతులకు వారి భూములపై పూర్తి హక్కులు కల్పించేందుకే ప్రభుత్వం భూభారతి చట్టం అమలు చేస్తోందని తహసిల్దార్ స్పష్టం చేశారు. భూభారతి రెవెన్యూ సదస్సులు పాలకవీడు మండలంలో జూన్ 20 వరకు గ్రామ గ్రామాన సదస్సులు నిర్వహిస్తున్నట్లుపేర్కొన్నారు.ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు కూరపాటి శ్రీనివాసరావు, శ్రీకాంత్ శేషు, ఇటుకల శేఖర్, మండల అధికారులు, గ్రామ రైతులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సందడిగా రెవెన్యూ సదస్సులు...

- భూ భారతితో భూ సమస్యలు పరిష్కారం:ఆర్డీవో వేణుమాధవ్ రావు

పెన్ పహాడ్ /ప్రజా ముచ్చట, జూన్ 06: భూ సమస్యల శాశ్వత పరిష్కారానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన భూ భారతి రెవెన్యూ సదస్సులు నాలుగో రోజు శుక్రవారం సందడిగా సాగాయి. రైతులు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరై తమ భూములకు సంబంధించిన సమస్యలను పేర్కొంటూ దరఖాస్తులు సమర్పించారు. మండల పరిధిలోని దోసపాడు గ్రామంలో రెవెన్యూ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన రెవెన్యూ సదస్సులో పాల్గొన్న ఆర్డీవో వేణు మాధవరావు దరఖాస్తులను పరిశీలించి మాట్లాడారు. రెవెన్యూ సదస్సులను రైతులు సద్వినియోగం చేసుకొని వారి సమస్యలపై దరఖాస్తులను అందించాలని సంబంధిత అధికారులు దరఖాస్తులను స్వీకరించి పారదర్శకంగా సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తారని తెలిపారు. కాగా ధర్మాపురం గ్రామంలో ఇంచార్జ్ తహసిల్దార్ రెవిన్యూ సదస్సు నిర్వహించారు. దోసపహడ్ గ్రామంలో వివిధ సమస్యలకు సంబంధించిన 51 దరఖాస్తులు అందాయని, ధర్మపురం గ్రామంలో 137 దరఖాస్తులు స్వీకరించడం జరిగిందని రెండు గ్రామాలకు కలిపి మొత్తంగా 188 దరఖాస్తులు తమకు అందాయని అధికారులు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో మండల రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ రంజిత్ రెడ్డి, సిబ్బంది, రైతులు, ప్రజలు,తదితరులు పాల్గొన్నారు...

పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి....

- వైద్య ఆరోగ్య సిబ్బంది

పెన్ పహాడ్ ప్రజా ముచ్చట జూన్ 06: రానున్న వర్షాకాలన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రజలందరూ తమ ఇంటి పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలని సూచించారు. వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ఆధ్వర్యంలో మండల పరిధిలోని చెట్ల ముకుందాపురం సబ్ సెంటర్, చిన్న సీతారాం తండా గ్రామపంచాయతీలో శుక్రవారం నిక్షయ్ శివిర్-2 క్యాంపు నిర్వహించి క్షయ వ్యాధి లక్షణాలు, వ్యాధి సంక్రమించు విధానం, నివారణ చర్యలు, వ్యాధి వచ్చిన వారు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల గురించి స్థానిక ప్రజలకు అవగాహన కల్పించారు . ఈ క్యాంపు లో 34 మంది నుండి తెమడ(కళ్ళే) నమూనాలను నమూనాలను సేకరించి సి బి నాట్ ల్యాబ్ కు పంపడం జరిగిందనీ, అదేవిధంగా వారికి షుగర్, రక్త పరీక్షలు చేయటం జరిగిందని వైద్య సిబ్బంది తెలిపారు. తెమడ పరీక్షల్లో వ్యాధి నిర్ధారణ అయిన వారికి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం పెన్ పహాడ్ పరిధిలో ఉచితంగా మందులు ఇవ్వబడును అని తెలిపారు. మందులు క్రమం తప్పకుండా వేసుకున్నచో ఆరు నెలల్లోనే వ్యాధి నయమగునని , నిర్లక్ష్యం చేస్తే వ్యాధి మరింత ముదిరి 18 నెలల చికిత్స అవసరం అవుతుందని వారు తెలిపారు. రానున్న వర్షాకాలం దృష్టిలో ఉంచుకొని గ్రామస్తులు తమ ఇంటి పరిసరాలలో నీటి నిల్వలు, చెత్తాచెదారం లేకుండా చూసుకోవాలని, మురికి నీటి గుంటలో నీళ్ళు నిల్వ ఉండటం వలన దోమలు వృద్ధి చెంది మలేరియా డెంగు ఫైలేరియా మొదలగు విష జ్వరాలు డయేరియా వ్యాధులు వచ్చే అవకాశం ఉంది కావున ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని వారికి సీజన్ వ్యాధులపై అవగాహన కల్పించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో యం పి హెచ్ ఈ ఒ భూతరాజు

శ్రీనివాసులు, యల్ టి లి%శీ%గాల రాజు, యస్ టి యస్ ఫ్రీన్సి, ఎం పి హెచ్ ఎ లు మిరియాల రమేష్, ఏ. సునీత, జే. నాగలక్ష్మి, ఆశా కార్యకర్తలు బి. రాధ, వి. లూర్దమ్మ , కె. నాగలక్ష్మి, గ్రామపంచాయతీ సిబ్బంది, గ్రామ ప్రజలు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హుస్నాబాద్ ప్రాంత రైతులు..
తెలంగాణ రైతులకు మార్గదర్శకం కావాలి..!

- గౌరవెల్లి రిజర్వాయర్ ను పూర్తిచేసి సాగునీరు అందిస్తాం. !!
- నియోజకవర్గాన్ని అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చేస్తున్నాం.
- ఆయిల్ ఫామ్ సాగు చేస్తున్న మహిళా రైతును సన్మానించిన మంత్రులు.
- పొన్నం ప్రభాకర్ రాష్ట్ర రవాణా మరియు బి.సి సంక్షేమ శాఖ మంత్రి.

హుస్నాబాద్ ప్రతినిధి, జూన్ 6హుస్నాబాద్ ఎత్తైన ప్రాంతం ఇక్కడ తొండలు గుడ్లు పెట్టే ప్రాంతం గా ఉండే గతంలోమాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్సార్ శంకు స్థాపన చేసిన గౌరవెల్లి ప్రాజెక్ట్ ను ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి సహకారంతో కాలువలు వేగంగా పూర్తి చేసుకొని రైతులకు నీరు అందించేందుకు కృషి చేస్తున్నట్లు రాష్ట్ర రవాణా మరియు బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ అన్నారు శుక్రవారం హుస్నాబాద్ పట్టణంలో స్థానిక వ్యవసాయ మార్కెట్లో ఏర్పాటు చేసిన రైతు మహోత్సవ కార్యక్రమంలో మంత్రి మాట్లాడుతూ... వ్యవసాయంలో ఆధునిక సాంకేతిక యంత్రాలు , కిసాన్ మేళా రైతులకు అవగాహన కల్పిస్తున్నారనిసిద్దిపేట ,కరీంనగర్ ,హనుమకొండ ,వరంగల్ జిల్లా

రైతులు పాల్గొని అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోవాలని,ఎన్ని పనులు ఉన్నా రైతు మహోత్సవాన్ని ఉపయోగించుకొని హార్టికల్చర్ , సేరికల్చర్ తదితర వాటిపై అవగాహన కల్పించుసుకోవాలని మంత్రి సూచించారుఅడగగానే వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు ఇక్కడ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశారని,ఈ ప్రాంత రైతులు చైతన్యం అయి మరింత ఆదాయాన్ని పెంచుకునే విధంగా ఇది ఉపయోగపడుతుందని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారువిద్యాలయాలను పెంచడం ,ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపర్చడానికి కృషి చేయడం ,కొండలు ,గుట్టలతో ఉన్న ఇక్కడ టూరిజం అభివృద్ధి చేయడం ,ఈ ప్రాంతం 90 శాతం పాడి పశువులతో ఇలాఅన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చేస్తామని తెలిపారుగ్రామీణ ప్రాంతాలుగా ఉన్న హుస్నాబాద్ నియోజకవర్గాన్ని మరింత ఆదర్శవంతంగా చేస్తానని,ఈ నియోజకవర్గంలో అన్ని సమస్యలు పరిష్కారం చేయడానికి ప్రజల, రైతుల సహకారం కావాలనిమూడు రోజులు జరిగే ఈ రైతు మహోత్సవం ఉపయోగించుకోవాలని కోరారు.హుస్నాబాద్ రైతాంగం ఎక్కడికి వెళ్లిన తెలంగాణ రైతాంగానికి మార్గదర్శకత్వం కావాలని ఆయన అన్నారు. అనంతరం ఆయిల్ ఫామ్ పంట సాగు చేస్తున్న మహిళా రైతును మంత్రులు పొన్నం ప్రభాకర్ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు సన్మానించారు.

అమెరికన్ అణు రియాక్టర్లు

అణు ఇంధన రంగంలో అమెరికన్ ప్రైవేటు పెట్టుబడులకు మార్గం సుగమం చెయ్యడానికి వీలుగా మోడీ ప్రభుత్వం మన చట్టాలను సవరించేందుకు సిద్ధపడుతున్నదని ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ (మే 19), తదితర వార్తా పత్రికలు వెల్లడిచేశాయి. అణు ఇంధన ప్లాంట్ల నిర్మాణానికి అవసరమైన యంత్ర సాధనాల దిగుమతులతో పాటు ప్రతిపాదిత ప్లాంట్ల యాజమాన్య హక్కుల విషయమై కూడా చట్టాలలో మార్పులు తీసుకు రావడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రంగం సిద్ధం చేస్తుందని వార్తా మాధ్యమాలు వివరించాయి. అణు ప్రమాదాలు సంభవిస్తే పౌర నష్టాలను భరించడానికి ఉద్దేశించిన 2010 నాటి చట్టం, అణు ఇంధన శక్తి చట్టం-1962లో సర్కారు వారు సవరణలు తీసుకు రానున్నారని ఆ వార్తా కథనాలు సూచిస్తున్నాయి. పార్లమెంట్‌ను ఉద్దేశించి నిర్మలా సీతారామన్ చేసిన బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఉదహరించినట్లు అణు ఇంధన రంగంలో ప్రైవేటు పెట్టుబడులు అవసరం అయ్యాయని, కొత్తగా నెలకొల్పనున్న చిన్న తరహా అణు రియాక్టర్ల కేంద్రాల (యస్.యం.ఆర్) యాజమాన్య హక్కులు ప్రైవేట్ సంస్థలకు దఖలు పరచడానికి అనువుగా 1962 నాటి అణు ఇంధన శక్తి చట్టాన్ని కూడా మోడీ సర్కారు సవరించే అవకాశం ఉన్నదని 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' పత్రిక నివేదించింది.అణు ఇంధనానికి సంబంధించిన రెండు చట్టాలలో తీసుకురానున్న సవరణలు ఎవరికి ప్రయోజనం కలిగిస్తాయన్న ప్రశ్నతో పాటు అణుశక్తి కేంద్రాల స్థాపనలో మన దేశానికి లేని, అమెరికా దగ్గర ఉన్న ప్రత్యేకమైన నైపుణ్యం ఏమిటని కూడా మనం ప్రశ్నించాలి. అణుశక్తి ఉత్పత్తిలో అమెరికన్ ప్రైవేటు కంపెనీలు ఈ మధ్య కాలంలో సాధించిన మనం ఎరుగని ప్రత్యేక ప్రగతి ఏమన్నా ఉన్నదా? ఉంటే తప్పకుండా మనం అలాంటి ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకోవడానికి మన పౌర నష్టాల పరిహార చట్టాన్ని పలుచన చేస్తున్నాం అన్నా%ౌ%దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి నుండి ఈ నాటి వరకు పూర్తిగా ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉన్న అణు ఇంధన రంగాన్ని ప్రైవేటు యాజమాన్యానికి అప్పగిస్తున్నాం అన్నా అర్థం ఉండేదేమో. అలాంటి అవకాశాలు ఏమీ లేకుండానే మనం అమెరికన్ ప్రైవేటు వ్యాపార ప్రయోజనాల కోసం ఇంత ఉదారంగా మినహాయింపులు ఇవ్వడానికి దేనికి తహతహలాడుతున్నాం? ప్రజా ప్రయోజనాలకు, భద్రతకు నికరమైన రక్షణ కల్పించే చర్యలు చేపట్టకుండా హానికరమైన ఉత్పత్తుల తయారీకి ప్రైవేటు పరిశ్రమలకు అనుమతి ఇచ్చిన మూలంగా చవిచూసిన దారుణ పర్యవసానాలు ఏమిటో భోపాల్ విష వాయవుల ప్రమాదానంతరం మనం అనుభవించాం. చెర్నోబిల్ (రష్యా), ఫుకుషిమా (జపాన్) అణు కేంద్రాలలో ప్రమాదాలు సంభవించినప్పుడు, ఆ ప్రమాద తీవ్రత భోపాల్ విష వాయు ఉదంతం మాదిరి స్థానికానికే పరిమితం కాకుండా జాతీయంగా, అంతర్జాతీయంగా కూడా పెను ప్రభావం చూపిస్తాయి. ఆ ప్రభావాలు సుదీర్ఘ కాలంపాటు వెంటాడతాయి.ఇప్పుడు ఒక్కో ప్రశ్నకు తగిన జవాబు ఏమిటో పరిశీలిద్దాం. ప్రస్తుతం అమెరికన్ ప్రైవేటు అణు పరిశ్రమలు మన దేశానికి ఆధునిక సాంకేతిక ఉత్పత్తి పరిజ్ఞానాన్ని అందివ్వనున్నాయా? మన దగ్గర లేని ఏ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందిపుచ్చుకోవడానికి మనం రూపొందించుకున్న పౌర నష్ట పరిహారాల చట్టాన్ని సడలించాలనుకుంటున్నాం? మనం ఉదారంగా ఏ అమెరికన్ కంపెనీలకు ఇంత భారీ రాయితీలు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడుతున్నాం? అమెరికా గత 25 సంవత్సరాలలో కేవలం మూడంటే మూడు, అణు కేంద్రాలను నెలకొల్పి వినియోగంలోకి తెచ్చుకున్నది. టెన్నిస్ వ్యాలీ అధారిటీ ఆధ్వర్యంలో వాట్స్ బార్ యూనిట్-2ను 2016లో వినియోగంలోకి తీసుకు వచ్చింది. తదనంతరం జార్జియాలో ఓగ్‌టెల్ యూనిట్1, యూనిట్2 పేరిట మరో రెండు అణు కేంద్రాలను వరుసగా 2023, 2024 సంవత్సరాలలో వినియోగంలోకి తీసుకువచ్చారు. ఈ మూడు అణు కేంద్రాలను 'వెస్టింగ్ హౌస్' అనే ప్రైవేటు అమెరికన్ కంపెనీ నెలకొల్పింది. 2023లో వినియోగంలోకి వచ్చిన ఓగ్ టెల్ యూనిట్ 1 నిర్మాణం పూర్తి చేయ్యడానికి 'వెస్టింగ్ హౌస్' కంపెనీకి పదిహేనేళ్ళ సమయం పట్టింది. నిర్మాణ వ్యయం తొలి అంచనాల కన్నా రెట్టింపయి 37 బిలియన్ డాలర్లు ఖర్చు చేయాల్సి వచ్చింది.దక్షిణ కరోలినా రాష్ట్ర ఎలక్ట్రిక్ అండ్ గ్యాస్ అధారిటీ కూడా ఇదే 'వెస్టింగ్ హౌస్' కంపెనీకి రెండు ఎ.పి 1000 యూనిట్ల అణు కేంద్రాల నిర్మాణానికి కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చింది. ఈ రెండు కేంద్రాలు 2020 నాటికి వినియోగంలోకి రావాలి. కానీ వెస్టింగ్ హౌస్ కంపెనీ ఈ అణు కేంద్రాల నిర్మాణానికి 9 బిలియన్ డాలర్లు ఖర్చు చేశాక ఇక తమ వల్ల కాదని చేతులు ఎత్తేసింది. ఆర్థిక సమస్యల రీత్యా దివాళా తీసి తిరిగి దివాళా చట్టం చాప్టర్ 11 కింద రక్షణ పొంది 2018లో మరలా ఉనికిలోకి వచ్చింది. అణు కేంద్రాల నిర్మాణంలో పక్కా డిజైన్లు, పటిష్టమైన ప్రణాళిక, పరిమిత వ్యయం, నిర్ధారిత సమయంలో ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడం అమెరికన్ కంపెనీలకు పెట్టింది పేరనేది కేవలం ప్రచార పటాటోపం అని వెస్టింగ్ హౌస్ రుజువు చేసిందిఅణు కేంద్రాల నిర్మాణంలో బాగా పేరు మోసిన రెండు అమెరికన్ ప్రైవేటు కంపెనీలైన జి.ఇ, వెస్టింగ్ హౌస్‌లు దివాళా తీసిన కంపెనీలే. జి.ఇ కంపెనీ అణు విభాగాన్ని జపాన్‌కు చెందిన హిటాచీ కంపెనీ స్వాధీనం చేసుకుంటే, ఉత్తర అమెరికాలో అతి పెద్ద ఇంధన వ్యాపార సంస్థ అయిన కెనడాకు చెందిన బ్రూక్‌ఫీల్డ్ కంపెనీ వెస్టింగ్ హౌస్ అణు విభాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నది. ఒకసారి దివాళా ఎత్తి జాపాన్, కెనడా దేశాల స్వాధీన పెట్టుబడులతో తిరిగి వాణిజ్య కార్యకలాపాల కోసం తెరిచిపెట్టిన ఈ రెండు కంపెనీలు అణు కేంద్రాల నిర్మాణంలో మన దేశానికి కొత్తగా ఏం ఒరగబెడతాయి?మధ్య తరహా అణు కేంద్రాల (యస్.యం.ఆర్) గురించి అమెరికా ఊదరగొట్టుడు ప్రచారం చేస్తుంటే, మోడీ ప్రభుత్వం వంత పాడుతున్నది. సంకేతికంగా చూస్తే ఈ రియాక్టర్లు కొత్తగా ఎలాంటి ప్రధానమైన మార్పులు తీసుకొచ్చేవి కాదు. ఉత్పత్తి సామార్థ్యాన్ని తగ్గించి, భవిష్యత్తులో అవసరాలకు తగినట్లు ఇలాంటివి ఎన్ని కావాలంటే అన్ని నెలకొల్పుకోవచ్చు అంటూ కేద్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న సమర్థింపు వాదనలు పసలేనివి. 300-500 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తికి నిర్దేశించిన ఈ అణు కేంద్రాలు సర్కారు వారు వాదిస్తున్నట్లు చిన్న చిన్న (అణు) విద్యుత్ కేంద్రాలు కాదు. భారీ అణు విద్యుత కేంద్రాలు నెలకొల్పడానికి భారీగా వ్యయం చెయ్యాల్సి వస్తుంది. దాని మూలంగా ఒక మెగావాట్ విద్యుత్ ఉత్పత్తికి అయ్యే ఖర్చు

పాలకుల సైన్సు, గణిత పరిజ్ఞానం అమోఘం!

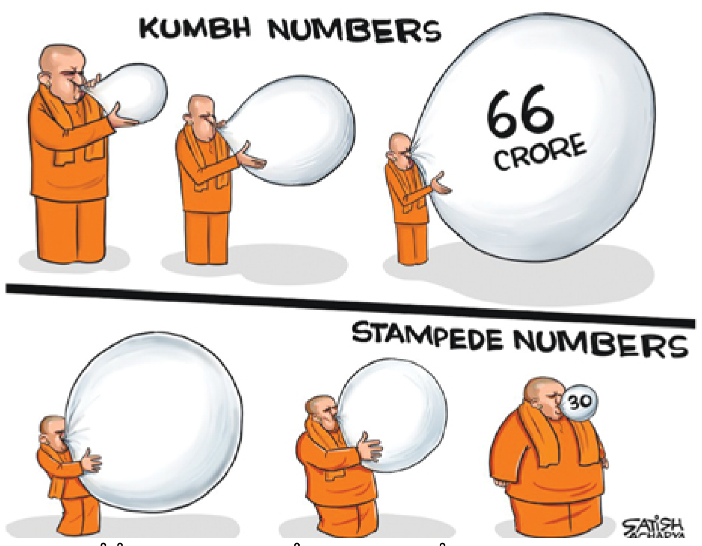

కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న మన దేశ నాయకుల ఆలోచనా విధానం ఎలా ఉంది? గణితం, సైన్సు వంటి విషయాల పట్ల వారికున్న పరిజ్ఞానం ఎంత అనేది బేరీజు వేసుకుందాం!మహా కుంభమేళాకు అరవై ఆరు కోట్ల మంది వచ్చి పుణ్యస్నానాలు చేశారని మన దేశ నాయకులు, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్ర నాయకులు కలిసికట్టుగా డప్పుకొట్టి ప్రచారం చేసుకున్నారు. అదెలాగా? అని అడిగితే మన లాంటి సామాన్యులకు వారు సమాధానం చెప్పరు. మనం అల్పులం కదా? వారి గణిత స్థాయిని మనం అందుకోలేమని వారు అనుకొని ఉండొచ్చు. అందుకే కొన్ని సంస్థలు, కొందరు స్వతంత్ర జర్నలిస్టులు లెక్కలు వేశారు. ఏలిన వారి గణిత పరిజ్ఞానం ఇదీ అని ప్రజల ముందు పెట్టారు. దేశ జనాభా 140 కోట్లు. ఇందులో 66 కోట్లు అంటే, సుమారు సగం జనాభా కుంభమేళా స్నానాలు చేశారని కదా చెప్పుకుంటున్నారు. దేశంలో పసిపాపలు, పదేళ్ల లోపు పిల్లల జనాభా 25 కోట్లు. సుమారు 15 కోట్ల మంది వయోవృద్ధులు, వికలాంగులు-ముస్లింలు-క్రైస్తవులు ఇంకా ఇతర మతస్థులు 20 కోట్ల మంది ఉన్నారు. వీరెవరూ కుంభమేళా స్నానాలకు రాలేదు. రానివారి లెక్క చూస్తే, అది సుమారు 55 కోట్ల మంది అవుతున్నారు. వీరుగాక, అలాంటి సనాతన సంప్రదాయం పట్ల అభిరుచి లేని వారు విముఖత చూపేవారు మరి, కోట్ల మందే ఉంటారు. వీరందరిని తీసేస్తే స్నానాలు చేసిన వారి సంఖ్య 66 కోట్లు ఎలా వస్తుంది? వచ్చారనడానికి ఆధారమే లేదు. ఇలా కాకుండా, మరో రకంగా కూడా ఒక సంస్థ వారు సర్వే నిర్వహించారు. బస్సులు, రైళ్లు, విమానాలు, కార్లు వంటి వాటిపై అక్కడికి చేరుకున్న వారి సంఖ్య లెక్క కట్టారు. ఏ వాహనంలో ఎంతమంది ప్రయాణించగలరో మనకు తెలుసు గనుక, రోజుకు అవి ఎన్ని ట్రిప్‌లు వేయగలవో తెలుసు గనక ఒక రోజులో ప్రయాగ్‌కు ఎంతమంది చేరుకోగలరో తెలిసిపోతుంది. ఆ రకంగా మన పాలకులు చెప్పే 66 కోట్ల జనం అబద్ధం అని తేలింది.కుంభమేళాలో తొక్కిసలాట జరిగి కొందరు మరణిస్తే, అక్కడి టెంట్‌లు తగలబడి కొందరు, రోడ్డు ప్రమాదాల్లో కొందరు, రైల్వేస్టేషన్‌లలో తొక్కిసలాట జరిగి కొందరు మరణిస్తే, రాష్ట్ర, దేశ నాయకులెవరూ సంతాపం తెలుపలేదు. తమ అసమర్థతను ఒప్పుకుని దేశ ప్రజలకు క్షమాపణ చెప్పాల్సింది-చెప్పలేదు. మృతుల కుటుంబాలను ఏ రకంగానూ ఆదుకోలేదు. పైగా-కుంభమేళా మృతులకు "భగవంతుడు లభించాడని'-యు.పి ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించారు. ఆ యోగి కూడా అదేవిధంగా భగవంతుడిలో ఐక్యం కావడానికి ప్రయత్నించవచ్చు కదా? రోగాల బారిన పడ్డ వాళ్లూ, కాళ్లూ, చేతులూ విరిగినవారు ఎందరో ఆస్పత్రుల్లో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. యోగి చెప్పిన విధంగా వారికి భగవంతుడు ప్రాప్తించడం లేదు. ఇక్కడ సామాన్య జీవితమూ దొరకడం లేదు. ఇక యోగి, మోడీలు కూడా దేశ ప్రజల్ని నమ్మించడానికి చుట్టూ తాళ్లు కట్టుకుని, బాడీగార్డులను పెట్టుకుని కుంభమేళా స్నానం చేశామనిపించారు. వారికి బాడీగార్డుల మీద ఉన్న విశ్వాసం దేవుడి మీద లేదన్నది ఈ దేశ ప్రజలకు అర్థమైంది. ఆ సందర్భంలోనే ఒక సంఘటన జరిగింది. ఒక బిజెపి అంధభక్తుడు మురికి గంగలో పలుమార్లు మునిగి తేలడం వల్ల, పవిత్ర జలాలనుకుని వాటిని మింగడం వల్ల- తీవ్రంగా జబ్బుపడ్డాడు. అతనికి గత ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ అంటేనే చిర్రెత్తుకొస్తుంది. అందువల్ల తమ బిజెపి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత కట్టించిన ఆసుపత్రిలోనే తనను చేర్పించాలని పట్టుబట్టాడు. కుటుంబ సభ్యులూ, మిత్రులూ కలిసి ఆసుపత్రుల చరిత్ర తవ్వుతూ తిరిగారు. వారి పట్టణంలో కాదుగదా, దేశమంతా దుర్భిణి వేసి వెతికినా అలాంటిది ఏదీలేదని, తెలిసేసరికి పేషెంట్‌కు ప్రాణం మీదికి వచ్చింది. విధి లేక అందుబాటులో ఉన్న పాత ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలోనే చేర్పించారు. ఈ ప్రపంచమే నిద్రలో జోగుతున్న మనుషుల గుంపు! నిద్రలో ఉన్నవారు మెలకువగా ఉన్నవారిని భరించలేరు. విశ్వాసకులు అవిశ్వాసకుల్ని భరించలేనట్టుగా మెలకువగా ఉన్నవారు ఏవేవో శబ్దాలు చేస్తున్నారని, తమను నిద్రపోనివ్వడం లేదని నిద్రలో జోగే జనం, మనోభావాలు దెబ్బ తీసుకుంటారు. ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ఒక జైలు అధికారులు మహా కుంభమేళా త్రివేణి సంగమం నుండి కొన్ని నీళ్లు తెప్పించారు. జైలు ట్యాంకులో కలిపి అక్కడి ఖైదీలందరికీ ఆ నీళ్లతో స్నానం చేసే అవకాశం కలిగించారు. వారి పాపాలు తొలగిపోతాయన్నది వారి విశ్వాసం. అదే నిజమైతే, పాపాలు తొలిగిన ఖైదీలు కొందరైనా విడుదల కావాలి కదా? బీఫ్ కంపెనీల నుండి బలవంతంగా చందాలు వసూలు చేసుకునేవారు వరుసగా మహాకుంభ మేళాకు క్యూ కట్టారట! బీఫ్ కంపెనీ యజమానులంతా బిజెపి వారే గనుక, వారెలాగూ, ముందే వెళ్లి మునిగి ఉంటారు. వీరందరి పాపాలు పోవాలి కదా! ముస్లింల పేర్లతో బీఫ్ ఎగుమతులు చేసే బిజెపి వారు పవిత్రులైపోయినట్టేనా? వారు మళ్లీ కొత్త పాపాలు చేసుకోవచ్చా?కుంభమేళా పేరుతో చాలా గమ్మత్తులు జరిగాయి. అందులో ఒకటి ఇలా జరిగింది. కుంభమేళాకు వెళ్లలేని వారు వారి ఫొటోలు పంపితే ఆ ఫొటోలను త్రివేణి సంగమంలో ముంచి, మంత్రోచ్చారణతో మంగళ స్నానం చేయిస్తాం. దీనివల్ల కుంభమేళా స్నాన ఫలితం ఆ ఫొటోలో ఉన్న వారికి సంపూర్ణంగా లభిస్తుంది. ఈ అవకాశం ఉపయోగించుకోదలచిన వారు ఈ కింది ఫోన్ నెంబర్‌కు రూ.500 ఫోన్ పే గాని, గూగుల్ పే గాని చేయవచ్చు అని ఒక సంస్థ ప్రకటించింది. ఇకనేం మన దేశంలో అంధవిశ్వాసులకేం తక్కువ? వేల మంది ఎగబడ్డారు. వాడెవడో తెలివిగా కూచున్నచోట నుంచి కదలకుండా డబ్బు సంపాదించుకున్నాడు. వచ్చిన ఫొటోలు ఏరోజుకారోజు కాల్చేశాడు. విషయం బయటికి రాకుండా జాగ్రత్తపడ్డాడు. అయినా ఆ సంస్థ చేసిన మోసం పత్రికలెక్కింది. "పావన్ గంగాకి జల్ పవిత్ర్ హై, స్వఛ్ హై"-అని యు.పి ముఖ్యమంత్రి గొప్పగా మాట్లాడితే సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది ప్రశాంత్ భూషణ్ "మిస్టర్ యోగీ! ఆ నీటిని తాగి చూపించు" అని సవాల్ విసిరారు. మహా కుంభమేళా నీటిలో ఫీకల్ (మలంలో వుండే) బ్యాక్టీరియా అధికంగా వుందన్న రిపోర్టు సంచలనంగా మారిన నేపథ్యంలో యోగికి ఆ సవాల్ విసిరారు ఆయన. యోగి నోరు మెదపలేదు.మోసపోవడానికి రెండు మార్గాలున్నాయి. 1.సత్యం కాని దాన్ని నమ్మడం. 2.సత్యాన్ని నమ్మడానికి ఇష్టపడక, తిరస్కరించడమే అంటారు డానిష్ తత్వవేత్త, రచయిత సోరెన్ ఆబీ కీర్కెగార్డ్.జీవశాస్త్రం మీద, వైద్యశాస్త్రం మీద మంచి "పట్టు" సాధించిన సంప్రదాయ సనాతన వాది కృష్ణ స్వరూప్‌దాస్‌జీ తన ప్రవచనంలో భక్తులకు ఇలా చెప్పాడు. "నెలసరిలో భర్తలకు వంట చేసి పెట్టే భార్యలు కుక్కలుగా పుడతారు." -గుజరాత్‌లోని భుజ్‌లో స్వామి నారాయణ్ మందిర్‌లో ఈ "వైజ్ఞానిక" అంశాన్ని సెలవిచ్చారు. దీన్ని మనం నమ్మాలి అని వారి భావన! అలాగే కేంద్ర విద్యాశాఖ సహాయ మంత్రి సత్య పాల్ సింగ్ మరొక అంశాన్ని వెలుగులోకి తెచ్చాడు. "వానరం నరుడిగా మారడాన్ని మనం చూడలేదు. మన పూర్వీకులు కూడా చూడలేదు. అసలు ఇంత వరకు ఎవరూ చూడలేదు. అందువల్ల జీవ పరిణామ సిద్ధాంతం తప్పు-దీన్ని మన విద్యాసంస్థల సిలబస్‌ల నుండి తీసివేయాలి!" అన్నాడు. దీన్ని అలా ఉంచి, వారు నమ్మే సృష్టి సిద్ధాంతాన్నే పరిశీలిద్దాం. మరి దేవుడిని ఎవరు చూశారూ? దేవుడు మనుషులను యథాతథంగా సృష్టిస్తున్నప్పుడు ఎవరు చూశారు? సత్యపాల్ సింగ్ కానీ, అతని పూర్వీకులు గానీ, వారివారి పూర్వీకులుగానీ చూశారా? ఆయన మనల్ని అడిగిన లాజిక్‌నే ఉపయోగించి మనం ఆయన్ని అడుగుతున్నాం కదా?'కమలం గుర్తు ఈ దేశంలో ఒక తాయత్తు లాంటిది. అది దగ్గరుంచుకుంటే-ఈడి, ఐటి లాంటివేవీ పట్టి పీడించవు' అన్నాడొక యువ సైన్సు కార్యకర్త వ్యంగ్యంగా-నిజమే కదా మనం చూస్తున్నది!

ట్రంప్ సుంకాలు, చైనా స్మార్ట్ కర్మాగారాలు, మన 'మేకిన్ ఇండియా'

దశాబ్దాల పాటు వివిధ దేశాలకు తరలించిన వస్తూత్పత్తి పరిశ్రమలను అమెరికాకు తిరిగి రప్పించి%ొ%అమెరికన్లకు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడానికి ప్రపంచ దేశాలపై సుంకాలను విధిస్తున్నట్లు ట్రంప్ ప్రకటించాడు. ప్రభుత్వ పరిపాలనా వ్యయంలో దుబారాను అరికట్టే పేరిట ఎలాన్ మస్క్ నేతృత్వంలో ఏర్పరిచిన 'డిపార్టమెంట్ ఆఫ్ గవర్నమెంట్ ఎఫిషియన్సీ' వేలాది మంది ఉద్యోగులకు ఉద్వాసన పలుకుతూ, ఆఖరుకు ఫెడరల్ కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగుల జీతాలను కోత పెట్టిన నేపథ్యంలో ట్రంప్ ప్రకటించిన సుంకాల యుద్ధం అమెరికన్లకు మరిన్ని ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడానికి కాదనేది స్పష్టం అవుతున్నది. ఆర్థికంగా, వాణిజ్యపరంగా నానాటికి బలోపేతం అవుతూ అమెరికన్ ప్రపంచాధిపత్యానికి సవాలుగా మారుతున్న చైనాను దెబ్బతీసి ఒంటరిపాటు చెయ్యడమే ట్రంప్ ప్రకటించిన సుంకాల యుద్ధం వెనుక ఉన్న అసలు ఉద్దేశం. ట్రంప్ మిడిసిపాటుతో ప్రకటించిన సుంకాలు వార్తాపత్రికల పతాక శీర్షికలుగా చలామణీ అవుతుంటే చైనా తన మానాన తాను దేశ వస్తూత్పత్తి రంగాన్ని, ఆర్థిక వ్యవస్థను పటిష్టంగా, బలీయంగా పెంపొందించుకుంటూ పోతున్నది. రోబోటిక్స్, కృత్రిమ మేధ (ఎ.ఐ), డిజిటల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ రంగాలలోకి పెట్టుబడులు ఆహ్వానించడం ద్వారా చైనా సంప్రదాయిక లేబర్ ఇంటెన్సివ్ వస్తూత్పత్తి విధానం నుండి పూర్తి స్థాయి యాంత్రీకరణ, హైటెక్ విధానంతో కూడిన రాత్రి కర్మాగారాల వైపునకు మళ్ళించింది. యాంత్రీకరణ విప్లవం ద్వారా చైనా ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ దశ, దిశలను మార్చేస్తున్న వైనాన్ని గురించి ఇప్పటికే వివిధ కథనాలు వెలువడ్డాయి. మరోవంకన వస్తూత్పత్తి రంగంలో అభివృద్ధి సాధించడానికి 'మేక్ ఇన్ ఇండియా, ఆత్మ నిర్భర్ భారత్, స్టార్టప్ ఇండియా'ల పేరిట మోడీ ప్రభుత్వం రకరకాల పథకాలను ప్రకటించినా ఇవి ఆచరణలో ఆశించిన ఫలితాలు సాధించడంలో విఫల నమూనాలుగా మిగిలాయి. నయా ఉదారవాద విధానాల భ్రమల నుండి బయటపడి శాస్త్ర-సాంకేతిక రంగాలలో అభివృద్ధి సాధించడానికి దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలను రూపొందించుకుని నిబద్ధతతో ఆచరించడం ద్వారా మాత్రమే భారతదేశం స్వావలంబన సాధించగలుగుతుందన్న తెలివిడి, స్పృహ పాలకులకు కలగనంత వరకు పరిస్థితులలో గుణాత్మక మార్పులు రావు.చైనా కారుచౌక శ్రామిక శక్తికి నెలవు అని దశాబ్దాలుగా పేరు పడింది. కానీ గత పదేళ్లగా చైనా వ్యూహాత్మకంగా అత్యున్నత స్థాయి వస్తూత్పత్తి రంగానికి కేంద్రంగా మారింది. 2015లో చైనా ప్రభుత్వం రాబోయే పదేళ్ళలో రోబోటిక్స్, కృత్రిమ మేధ తదితర పది అత్యున్నత సాంకేతిక రంగాలలో ప్రగతి సాధించి 'మేడిన్ చైనా-2025 సాధించాలని ప్రణాళిక రూపొందించుకున్నది. ఇందుకు అనుగుణంగా శాస్త్ర పరిశోధనా రంగాలలో అద్భుత ఫలితాలు సాధించడానికి అనువుగా భారీ పెట్టుబడులు పెట్టడం, తేటలికగా బ్యాంక్ రుణాలు అందేలా చూడడం వంటి చర్యలు చేపట్టింది. ఒక్క 2023వ సంవత్సరంలోనే రోబోటిక్స్ రంగంలో శాస్త్ర పరిశోధనకు 1.4 బిలియన్ డాలర్లు కేటాయించింది. అలాగే ఇందుకు తగిన సాధన సామాగ్రిని సమకూర్చుకోవడం కోసం భారీ ఎత్తున పారిశ్రామిక రుణాలు అందేలా చూసింది. ఇవాళ చైనా ప్రపంచంలోనే అత్యధిక ఫ్యాక్టరీ రోబోట్ల వినియోగదారుగా ఎదిగింది. సగటున 10,000 మంది కార్మికులకు 392 రోబోట్ల వినియోగంతో ప్రపంచ సగటు వినియోగం కన్నా మూడు రెట్లు ఆధిక్యతతో ముందున్నది. చైనాలో దేశవ్యాప్తంగా పరిశ్రమలను కృత్రిమ మేధ, రోబోటిక్స్‌తో అనుసంధానించే ప్రక్రియ యుద్ధ ప్రాతిపదికన సాగుతున్నది. అధునాతన సెన్సార్ల ద్వారా తక్కువ ఖర్చుతో నాణ్యమైన వస్తూత్పత్తి చేస్తున్నది. తద్వారా సరసమైన ధరలకే నాణ్యమైన వస్తువులు అందించగలుగుతున్నది. అమెరికా సుంకాల విధింపును లెక్క చెయ్యకుండా ఐరోపా యూనియన్ దేశాలకు, ఇతర వర్ధమాన దేశాలకు చైనా ఉత్పత్తులు భారీగా ఎగుమతి చేయగలుగుతున్నది. జనాభాలో వయసు మళ్ళిన వారి శాతం పెరుగుతూ ఉండటం, యువతరం ఫ్యాక్టరీలలో పనుల కన్నా ఉన్నత చదువుల మీద దృష్టి కేంద్రీకరించడం మూలంగా చైనాలో దేశీయ పరిశ్రమల్లో భారీఎత్తున యాంత్రీకరణ అమలు చేయడం అనివార్యమైంది. చైనా ప్రభుత్వం దేశవ్యాప్తంగా 30 వేల 'స్మార్ట్' ఫ్యాక్టరీలను నిర్మించింది. పరిశ్రమలను డిజిటలైజ్ చేసి, కృత్రిమ మేధను అనుసంధానించడం ద్వారా ఈ అధునాతన 'స్మార్ట్' ఫ్యాక్టరీలను తీర్చిదిద్దింది. వీటికి తోడు మరో 1200 'అడ్వాన్స్‌డ్' స్థాయి ఫ్యాక్టరీలను 230 'ఎక్స్‌లెంట్' స్థాయి ఫ్యాక్టరీలను నిర్మించడం ద్వారా వస్తూత్పత్తి రంగం ముఖచిత్రాన్నే సమూలంగా మార్చేసింది. ఈ స్మార్ట్ ఫ్యాక్టరీలు అధికోత్పత్తి సాధించడానికి వీలుగా పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి వ్యవస్థలను 'అడ్వాన్స్‌డ్ కంప్యూటింగ్', 'డేటా ఎనలిటిక్స్'తో అనుసంధానించారు. సాంకేతిక పరిభాషలో దీనినే పారిశ్రామిక అంతర్జాలం (ఇండస్ట్రియల్ ఇంటర్నెట్) అంటారు. 5జి ప్లస్ ఇండస్ట్రియల్ ఇంటర్నెట్ల అనుసంధానం ద్వారా ప్రధాన పారిశ్రామిక వాడల్లో భారీ స్థాయి ఉత్పత్తిని సాధించే అనేకానేక పైలట్ ప్రాజెక్టులను చేపట్టింది చైనా ప్రభుత్వం. 2024లో ఈ వ్యవస్థలను ఎ.ఐ తో అనుసంధానించడం ద్వారా నాణ్యత, నిర్వహణా సామర్థ్యం మెరుగుపరచడంతోపాటు స్వయం నిర్ణయం తీసుకునే శక్తిని కూడా కల్పించారు. జాతీయ స్థాయిలో, ప్రావిన్స్‌ల (రాష్ట్రాలు) స్థాయిలో స్మార్ట్ ఫ్యాక్టరీలు, డిజిటల్ వర్క్‌షాప్‌లను ఎ.ఐ తో అమసంధానించే కార్యక్రమం పెద్దఎత్తున చేపట్టారు.చైనా ప్రభుత్వం చేపట్టిన అత్యాధునిక యాంత్రీకరణ రాత్రి కర్మాగారాలు నెలకొల్పడానికి దారితీసింది. ఈ కర్మాగారాలు మానవ జోక్యం లేకుండా పూర్తి స్థాయి కృత్రిమ మేధ, రోబోటిక్స్, అడ్వాన్స్‌డ్ సెన్సార్ల ఆధారంగా పనిచేస్తాయి. మానవ శ్రమతో ఉత్పత్తి చేపట్టడానికి రాత్రిపూట పట్టపగల్లా వెలుగునిచ్చే విద్యుత్ కాంతి, కార్మికులకు విశ్రాంతి గదులు వంటివేవీ ఈ కర్మాగారాలకు అవసరం పడవు. పగలూ, రాత్రీ అనే తేడా లేకుండా, రోజులో 24 గంటలూ ఇవి ఉత్పత్తి కొనసాగిస్తూనే ఉంటాయి. కృత్రిమ మేధలో అనుసంధానించిన మూలంగా ఈ కర్మాగారాలు మానవ సామర్థ్యానికి మించిన సామర్థ్యంతో నాణ్యతాప్రమాణాలుగల ఉత్పత్తిని సాధిస్తున్నాయి. ఈ అద్భుత ఫలితాలు చూశాక చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు, కర్మాగారాలలో కూడా సంక్లిష్టమైన వనులకు కృత్రిమ మేధలో పని చేసే రోబోట్లను వినియోగించడం మొదలుపెట్టారు. పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి సామర్థ్యాలను, అంక గణితాన్ని మౌలికంగా మార్చివేయడానికి ఈ యాంత్రీకరణ ఎంతగానో తోడ్పడింది. ఇవాళ చైనా పరిశ్రమల్లో వినియోగిస్తున్న రోబోట్లను అమెరికా రూపొందించుకోవాలంచే రెండింతలు ఖర్చు చెయ్యాల్సి వస్తుంది. చైనాలో విడిభాగాల ఉత్పత్తి కర్మాగారాలు, సరఫరా వ్యవస్థలు అందుబాటులో ఉండటం బాగా కలిసి వచ్చింది. గేర్లు, అయస్కాంతాల తయారీ తయారీలో 90 శాతం ప్రపంచోత్పత్తి, బ్యాటరీ సెల్‌ల తయారీలో 80 శాతం ప్రపంచోత్పత్తి కలిగిఉన్న చైనా తన ఆధిక్యతను చాటుకుంటున్నది. అరుదైన భూ ఖనిజాలు, కీలకమైన ఖనిజ లవణాల నిక్షేపాలు, వాటిని శుద్ధి చేయడం మీద చైనా ప్రభుత్వానికి పూర్తి నియంత్రణ ఉన్న కారణంగా-ఈ రంగంలో చైనా ప్రపంచాధిపత్యం నడుస్తుంది. అలాగే సరఫరా వ్యవస్థల మీద చైనా సాధించిన పట్టు, ప్రగతిల కారణంగా వస్తూత్పత్తి రంగంలో ఏ దేశం కూడా చైనాతో వీటికి రాగలిగే పరిస్థితుల్లో లేదు.సంప్రదాయ పారిశ్రామిక రోబోట్ల తయారీలో పాటు చైనా సాధారణ అవసరాల కోసం తగిన హ్యూమనాయిడ్ రోబోట్ల తయారీ రంగంలో కూడా పెద్దఎత్తున పెట్టుబడులు పెడుతున్నది. యూని ట్రీ, యూనిటెక్ వంటి స్టార్టప్ కంపెనీలు ఇప్పటికే ఈ రోబోట్లను సరసమైన ధరలకు మార్కెట్‌లో అందు బాటులోకి వచ్చేలా చేశాయి. 2025 చివరి వాటికి భారీ ఎత్తున ఉత్పత్తి సాధించే లక్ష్యంతో ముందుకు సాగుతున్నాయి. కృత్రిమ మేధలో మంచి నేర్పరితనం, నైపుణ్యాల అభివృద్ధి కోసం సాగే పరిశోధనల రంగంలో చైనా ప్రభుత్వం భారీ ఎత్తున పెట్టుబడులు పెట్టింది. అదే పశ్చిమ దేశాల, ముఖ్యంగా అమెరికన్ కార్పొరేట్ కంపెనీల విషయానికి వస్తే తరువాత తరం 'రోబోటిక్స్' పరిశోధనా రంగంలో భారీగా పెట్టుబడులు పెట్టడానికి వెనుకాడుతున్నాయి. అమెరికన్ సాంకేతిక రంగం వాస్తవ ప్రపంచంలో సత్వరంగా 'సూపర్' లాభాలు సంపాదించడం మీద పెట్టే శ్రద్ధలో అర వంతు కూడా ఉత్పత్తి రంగంలో ప్రగతి సాధించడానికి అనువుగా పెట్టుబడులు పెట్టడానికి సిద్ధంగా లేవు.

అగ్నికీలలు మింగేస్తున్నా పాఠాలు నేర్వమా!

హైదరాబాద్‌లో ఇటీవల సంభవించిన ఘోర అగ్ని ప్రమాదం, ఎనిమిది మంది చిన్నారులతో సహా పదిహేడు నిండు ప్రాణాలను బలిగొంది. వేగంగా విస్తరిస్తున్న పట్టణ ప్రాంతాలు అగ్ని ప్రమాదాలకు కేంద్రాలుగా ఎలా మారుతున్నాయో ఈ దుర్ఘటన మరోసారి స్పష్టం చేసింది. వ్యవస్థాపక లోపాలు, మౌలిక సదుపాయాల కొరత, సమిష్టి బాధ్యతలో ఉన్న వైఫల్యాల కారణంగా పదే పదే సంభవిస్తున్న దుస్థితికి ఇది నిదర్శనం. ఇలాంటి ప్రమాదాలు యాదృచ్ఛికంగా జరుగుతాయనుకుంటే పొరపాటే. తరచుగా ఇవి నిబంధనల ఉల్లంఘనలు, మౌలిక లోపాలు, భద్రత పట్ల నిర్లక్ష్యం వంటి పలు అంశాల పర్యవసానమే. ఈ విపత్తుల విష వలయం నుండి బయటపడాలంటే, మన నగరాలు ఎందుకు అగ్నికి ఆహుతవుతున్నాయో సమగ్రంగా విశ్లేషించి, భవనాలను నిర్మించే, నియంత్రించే, నివసించే విధానంలో సమూల మార్పులు తీసుకురావాలినిర్లక్ష్యపు నిప్పు రవ్వలు మంటలు చెలరేగడానికి ముఖ్య కారణాలు చూస్తే, భవనాల్లో ఎక్కువగా దారితీసేవి విద్యుత్ సంబంధిత లోపాలే. నాసిరకం విద్యుత్ వైరింగ్, నిర్వహణ సరిగా లేని పాత వ్యవస్థలు, అధిక లోడు మోస్తున్న సర్క్యూట్లు, అర్హత లేనివారితో చేయించిన తాత్కాలిక మరమ్మతులు%ొ%షార్ట్ సర్క్యూట్లు, వైరింగ్ కాలిపోవడానికి ప్రధాన కారణాలుగా నిలుస్తాయి. ముఖ్యంగా పురాతన భవనాలలో, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా విస్తరించిన నిర్మాణాలలో ఈ సమస్య తీవ్రం. ఇది నివాస, వాణిజ్య స్థలాలను క్షణంలో అంటుకునే పదార్థాలుగా మారుస్తుంది. వంట గ్యాస్ సిలిండర్ల లీకేజీలు, లోపభూయిష్టమైన రెగ్యులేటర్లు, గ్యాస్ పైప్‌లైన్లు కూడా ప్రమాదకరమే. సులభంగా మంటలు అంటుకునే పెయింట్లు, రసాయనాలు, ప్లాస్టిక్ వంటి వాటిని అజాగ్రత్తగా నిల్వ చేయడం, మానవ నిర్లక్ష్యం కూడా ఇటువంటి ప్రమాదాలకు తోడవుతున్నాయి. అజాగ్రత్తగా వదిలేసిన సిగరెట్లు, వంట చేసేటప్పుడు శ్రద్ధ వహించకపోవడం, సరిగా పర్యవేక్షించకుండా హీటింగ్ పరికరాలు వాడటం వంటివి చిన్నగా మొదలై పెద్ద విపత్తులుగా రూపాంతరం చెందుతాయి. కనీస భద్రతా వ్యవస్థలు లేని ప్రదేశాలలో ఈ లోపాలు ప్రాణాంతకంగా మారతాయి.

నిర్లక్ష్యపు నిప్పు రవ్వలు మంటలు చెలరేగడానికి ముఖ్య కారణాలు చూస్తే, భవనాల్లో ఎక్కువగా దారితీసేవి విద్యుత్ సంబంధిత లోపాలే. నాసిరకం విద్యుత్ వైరింగ్, నిర్వహణ సరిగా లేని పాత వ్యవస్థలు, అధిక లోడు మోస్తున్న సర్క్యూట్లు, అర్హత లేనివారితో చేయించిన తాత్కాలిక మరమ్మతులు%ొ%షార్ట్ సర్క్యూట్లు, వైరింగ్ కాలిపోవడానికి ప్రధాన కారణాలుగా నిలుస్తాయి. ముఖ్యంగా పురాతన భవనాలలో, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా విస్తరించిన నిర్మాణాలలో ఈ సమస్య తీవ్రం. ఇది నివాస, వాణిజ్య స్థలాలను క్షణంలో అంటుకునే పదార్థాలుగా మారుస్తుంది. వంట గ్యాస్ సిలిండర్ల లీకేజీలు, లోపభూయిష్టమైన రెగ్యులేటర్లు, గ్యాస్ పైప్‌లైన్లు కూడా ప్రమాదకరమే. సులభంగా మంటలు అంటుకునే పెయింట్లు, రసాయనాలు, ప్లాస్టిక్ వంటి వాటిని అజాగ్రత్తగా నిల్వ చేయడం, మానవ నిర్లక్ష్యం కూడా ఇటువంటి ప్రమాదాలకు తోడవుతున్నాయి. అజాగ్రత్తగా వదిలేసిన సిగరెట్లు, వంట చేసేటప్పుడు శ్రద్ధ వహించకపోవడం, సరిగా పర్యవేక్షించకుండా హీటింగ్ పరికరాలు వాడటం వంటివి చిన్నగా మొదలై పెద్ద విపత్తులుగా రూపాంతరం చెందుతాయి. కనీస భద్రతా వ్యవస్థలు లేని ప్రదేశాలలో ఈ లోపాలు ప్రాణాంతకంగా మారతాయి.

సమస్యకు మరో కీలక కోణం ఏమిటంటే, మన దేశంలో అగ్ని భద్రతా నియమాలు ఉన్నప్పటికీ, వాటి అమలులో తీవ్ర లోపాలున్నాయి. నేషనల్ బిల్డింగ్ కోడ్, వివిధ రాష్ట్రాల అగ్నిమాపక సేవల చట్టాలు భవన నిర్మాణంలో భద్రతా ప్రమాణాలైన ఫైర్-రెసిస్టెంట్ మెటీరియల్ వాడకం, అత్యవసర నిష్క్రమణ మార్గాలు, ఫైర్ డిటెక్షన్, అణచివేత వ్యవస్థలు, తప్పనిసరి ఆడిట్‌లు, నిరభ్యంతర ధృవీకరణ పత్రం తప్పనిసరి చేస్తాయి. అయినప్పటికీ వీటి ఆచరణలో అనేక లోపాలున్నాయి. తగినంత మంది శిక్షణ పొందిన ఇన్‌స్పెక్టర్లు లేకపోవడం, నియంత్రణ సంస్థలలో వనరుల కొరత, తనిఖీ అనుమతి ప్రక్రియలో జాప్యం, అవినీతి, భద్రతా నియమాలను ఉల్లంఘించిన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోకపోవడం, బాధ్యులను న్యాయస్థానాలకు అప్పగించే ప్రక్రియలో లోపం%ొ%నిర్లక్ష్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. అనేక భవనాలు, ముఖ్యంగా పెద్ద నివాస, వాణిజ్య సముదాయాలు కూడా, సరైన అగ్నిమాపక అనుమతులు లేకుండా లేదా కాలం చెల్లిన భద్రతా వ్యవస్థలతో పనిచేస్తున్నాయి. అంతేకాకుండా, అగ్ని భద్రత పట్ల విస్తృతమైన ప్రజా అవగాహన లేకపోవడం, సౌలభ్యం ఖర్చులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చే సంస్కృతి కూడా ఈ సమస్య తీవ్రతరం చేస్తున్నాయి. భవనాలలో నివసించే వారికి, పని చేసే వారికి ప్రాథమిక అగ్ని భద్రతా పద్ధతులు, అత్యవసర నిష్క్రమణ మార్గాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో తెలియదు. అగ్నిమాపక పరికరాలు ఎలా వాడాలో అవగాహన ఉండదు. ప్రైవేట్ భవనాలలో అగ్నిమాపక డ్రిల్స్ నిర్వహించడం చాలా అరుదు. ఓవర్‌లోడ్ అయిన ఎలక్ట్రికల్ సాకెట్లు, అడ్డంగా ఉన్న మెట్ల మార్గాలు వంటి చిన్న చిన్న భద్రతా లోపాలను ఒక పెద్ద ప్రమాదం జరిగే వరకు పట్టించుకోని ధోరణి ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ బహుముఖ సమస్యను పరిష్కరించడానికి పటిష్టమైన, సమగ్ర వ్యూహం అవసరం. దీనికి ప్రభుత్వ నిబద్ధత, కఠినమైన అమలు, మౌలిక సదుపాయాల కల్పన, ప్రజా భాగస్వామ్యం తప్పనిసరి. కేవలం చట్టాలు ఉండటం కాదు. వాటిని అమలు చేసే యంత్రాంగం బలంగా ఉండాలి. వాణిజ్య, నివాస, పారిశ్రామిక, ప్రభుత్వ భవనాలకు తప్పనిసరిగా నిర్ణీత కాల వ్యవధిలో అగ్ని భద్రతా ఆడిట్‌లు నిర్వహించాలి. వీటిని స్వతంత్ర, అర్హత కలిగిన థర్డ్ పార్టీల ద్వారా చేయించాలి. నిబంధనలు పాటించని వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. అవసరమైతే ప్రాంగణాలను సీల్ చేయాలి. ప్రమాదం జరిగితే క్రిమినల్ బాధ్యత వహించేలా చట్టాలు బలంగా ఉండాలి. అనుమతి ప్రక్రియను పారదర్శకంగా, అవినీతి రహితంగా, సాంకేతిక ఆధారితంగా మార్చాలి. రెండవది, అగ్నిమాపక విభాగాన్ని బలోపేతం చేయడానికి గణనీయమైన పెట్టుబడి పెట్టాలి. పట్టణ సవాళ్లకు అనుగుణంగా ఆధునిక పరికరాలు, శిక్షణ పొందిన సిబ్బంది సంఖ్యను పెంచడం, కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థలు మెరుగుపరచడం,